

Monumentnummer*: 513955

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 november 1999**
Kadaster deel/nr **82796/11**

*Woonplaats** **Schinnen** *Gemeente** **Beekdaelen** *Provincie** **Limburg**

Locatiennaam **Schinnen** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** **Schinnen** *Sectie** **C** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **4239**

Omschrijving**

Inleiding

PRAKTIJKWONING in zakelijk expressionistische stijl, 1933. Gebouwd in opdracht van de apotheekhoudende huisarts H.J. Hermans, naar een ontwerp van architect A.J.N. Boosten te Maastricht. Vrijstaand gesitueerd op een hellend perceel in de lineaire bebouwingsstructuur van de Stationstraat, in dwarsrichting ten opzichte van de straatweg.

Vergroting van de spreekkamer aan de zuidoostelijke achtergevelzijde, 1965. Verbouwing door architect H. Beckers, 1969-1970.

Omschrijving

De praktijkwoning heeft een in hoofdvorm rechthoekige plattegrond, plus een aantal uitbouwen van één bouwlaag aan de noordoost- en zuidoostgevels. De woning is met uitzondering van genoemde uitbouwen geheel onderkelderd en telt twee bouwlagen plus een zolderverdieping. Het hoofdvolume wordt gedekt door een asymmetrisch, boven de luifelgoten licht gewelfd zadeldak. Aan de zuidwestzijde loopt het dak door tot boven de eerste bouwlaag, aan de noordwestzijde tot boven de tweede laag. Aanzienlijke overstekken, aan de zuidwestzijde ondersteund door een smalle stalen kolom en een bakstenen muur. Twee hoge schoorstenen. Op het zuidwestelijke dakvlak, ter hoogte van de tweede bouwlaag, een aaneengesloten reeks van vier dakkapellen onder plat; op het noordoostelijke vlak, ter hoogte van de zolderverdieping, een drievoudige reeks. Elke kapel heeft een drievoudig verticaal ingedeeld

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

venster met glas-in-lood. Leien op de wangen van de dakkapellen. De oorspronkelijke daktegels zijn vervangen door Hollandse pannen. Twee hoge bakstenen schoorstenen aan weerszijden van de nok.

De uitbouwen aan de noordoost- en zuidoostzijde hebben platte daken.

De praktijkwoning heeft rechthoekige houten vensters en deuren, met uitzondering van het rechthoekige stalen halvenster en het venster van de spreekkamer. De houten vensters zijn merendeels voorzien van glas-in-lood, uit het stalen halvenster is het glas-in-lood verwijderd. Op de ontwerptekening waren alle vensterkozijnen voorzien van kleine roedeversdeling. Het oorspronkelijke stalen kozijn met dubbele terrasdeuren en zijlichten in de woonkamer is vervangen door een houten kozijn. Het huis heeft wit gepleisterde gevels. Enkel de hekkolommen, de borstweringen van de buitentrappen, de ondersteuningsmuur van het dakoverstek aan de zuidoostzijde en de plint van bijkeuken en spreekkamer zijn uitgevoerd in baksteen, gemetseld in kettingverband met verdiepte voegen.

De VOORGEVEL aan de noordwestzijde is onregelmatig ingedeeld. In de souterrainverdieping de authentieke rondboogvormige dubbele houten inrijpoort van de garage met twee afgeronde schampstenen. Rechthoekig houten souterrainvenster. Aan weerszijden van de inrijpoort de rood betegelde trappartijen met bakstenen borstweringen die respectievelijk naar de woonhuisentree en de terrasgalerij aan de zuidwestgevel voeren. In de eerste bouwlaag de authentieke rechthoekige houten woonhuisdeur, in een geprofileerde afgeschuinde lijst op kleine hardstenen basementen; een rechthoekig, dubbel verticaal ingedeeld woonkamervenster met glas-in-lood, geplaatst onder de decoratief in de voorgevel doorgetrokken luifelgoot. Tussen woonhuisentree en woonkamervenster, over twee bouwlagen, een groot rechthoekig stalen halvenster met veertigruits roedeversdeling. In de tweede laag en de topgevel een rechthoekig houten venster met glas-in-lood.

De noordoostelijke ZIJGEVEL is onregelmatig ingedeeld en heeft twee uitbouwen van één laag onder plat: een gecombineerde garderobe- en toiletruimte; de voormalige apotheek en spreekkamer, welke laatste in 1965 in zuidoostelijke richting is vergroot. De uitgebouwde GARDEROBE- ANNEX TOILETRUIMTE heeft een plat dak met aanzienlijke luifelgoot, waaronder aan de lange gevelzijde twee rechthoekige houten bovenlichten zijn geplaatst.

De aangebouwde PRAKTIJKRUIMTE van één laag onder plat heeft variërende dakhoogten. De gang achter de praktijkentree gaf toegang tot de wachtkamer, de apotheek, de spreekkamer en het woonhuis en heeft een lagere dakhoogte ten opzichte van apotheek en spreekkamer. Als gevolg hiervan werd de praktijkentree vanaf de straatzijde aan het oog onttrokken door de uitgebouwde garderobe-annex toiletruimte. In de entree van de voormalige praktijk een rechthoekige houten deur met twaalfruits roedeversdeling in het glaspaneel.

De gevel van de praktijkruimte is aan de lange zijde blind, aan de korte voorzijde voorzien van een een rechthoekig, dubbel verticaal ingedeeld houten venster met glas-in-lood en bovenlichten; aan de korte achtergevelzijde het rechthoekige dubbele stalen kruiskozijn van de spreekkamer. Dit oorspronkelijke venster is bij de uitbreiding van de spreekkamer in de nieuwe achtergevel gezet.

In het noordelijke deel van de WOONHUISZIJGEVEL is vanwege de helling van het perceel de souterrainverdieping zichtbaar. Hierin zijn twee rechthoekige houten souterrainvensters geplaatst. In de eerste laag is tussen beide uitbouwen het rechthoekige, dubbel verticaal ingedeelde houten kozijn met bovenlichten en glas-in-lood van de voormalige wachtkamer aanwezig. In de tweede laag, boven de uitgebouwde praktijkruimte en hoog onder het overstek, twee rechthoekige dubbel verticaal ingedeelde houten vensterkozijnen met bovenlichten en glas-in-lood.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De zuidwestelijke ZIJGEVEL wordt gekenmerkt door een verdiept onder het grote dakoverstek gelegen rood betegelde terrasgalerij, die wordt voortgezet aan de achtergevelzijde. Het grote overstek wordt aan de westzijde ondersteund door een smalle stalen kolom, aan de zuidzijde door een bakstenen muur. Bovendien is, ter ondersteuning van het overstek, de balkenlaag van de verdieping in de luifel doorgezet.

In deze zijgevel zijn de dubbele terrasdeuren met zijlichten vervangen door een groot woonkamerkozijn, waarnaast een rechthoekige houten deur met bovenlicht. De plint onder het oorspronkelijke vensterkozijn is gevuld met schoon metselwerk. Aan weerszijden een rechthoekig, dubbel verticaal ingedeeld houten venster met glas-in-lood.

De ACHTERGEVEL aan de zuidoostzijde heeft in de eerste laag eveneens een verdiepte terrasgalerij. In de daarachter gelegen gevel de rechthoekige dubbele houten deuren met glas-in-lood van de voormalige kinderkamer, thans voorzien van een rolluik; de terrasgalerij wordt beëindigd door het muurwerk van de keuken, waarin een rechthoekig, dubbel verticaal ingedeeld houten venster met glas-in-lood en bovenlichten uitzicht biedt op de terrasgalerij.

Boven deze galerij is de achtergevel asymmetrisch vormgegeven. In de tweede bouwlaag een rechthoekig dubbel verticaal ingedeeld houten venster met glas-in-lood en bovenlichten alsmede een rechthoekige houten balkondeur, waarnaast zijlichten. Zowel de balkondeur als de zijlichten hebben een bovenlicht en zijn voorzien van glas-in-lood. Ter hoogte van de zolderverdieping een rond houten venster met glas-in-lood.

De aan de achtergevel uitgebouwde bijkeuken van één bouwlaag onder plat heeft een rechthoekige houten buitendeur, waarnaast zijlichten met bovenlicht. Deur, zij- en bovenlichten hebben glas-in-lood. Op het platte dak van de bijkeuken een balkon met een balustrade van recente datum. Naast de bijkeuken de gevel van de uitgebreide spreekkamer.

De ERFSCHEIDING aan de straatzijde bestaat uit twee bakstenen hekkolommen.

De indeling van het INTERIEUR is op enkele onderdelen aangepast: de schuifdeur tussen salon en woonkamer is verwijderd; de woonkamer heeft een nieuwe open haard; de praktijkruimte is vergroot en opnieuw ingedeeld; de zijgeveluitbouw met garderobe en toilet fungeert thans in zijn geheel als toilet. In dit interieur is met name de hal met trappenhuis van belang.

Waardering

De praktijkwoning is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-maatschappelijke en typologische ontwikkeling.

Het object is van belang voor de geschiedenis van de gezondheidszorg op het platteland, die zich onder meer laat aflezen aan ruimten als apotheek, spreek-en wachtkamer.

De architectuurhistorische waarden van het pand worden bepaald door het belang van het pand voor de regionale architectuurgeschiedenis, de bouwstijl, de betrokkenheid van architect Alphons Boosten, de esthetische kwaliteiten van diens ontwerp, het materiaalgebruik en de samenhang tussen exterieur en interieur.

Het pand is van betekenis vanwege de situering in het hellende landschap, verbonden met de uitbreiding cq. ontwikkeling van het dorp Schinnen en is van belang voor het aanzien van het dorp. Het ontwerp van het pand is sterk bepaald door de helling van het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bouwperceel en heeft derhalve een sterke historisch-ruimtelijke relatie met de bodemgesteldheid.

Ex- en interieur zijn in redelijke tot hoge mate gaaf bewaard gebleven. De praktijkwoning is verder van belang voor de visuele gaafheid van de bebouwde omgeving. Bovendien beschikt het pand over een redelijke architectuurhistorische en typologische zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Werk-woonhuis

Functie

Praktijkwoning